

Niels Peter Bransholm Øgendahl
Bossenhøjvej 39
Møborg
7660 Bækmarksbro

29. maj 2017

Tillægsgodkendelse af Husdyrbrug

CVR-nr. 65 44 16 16
P-nr. 1.002.208.890

på adressen
Bossenhøjvej 39, 7660 Bækmarksbro

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.02.02P19-0002
S.nr.: 139526
B.nr.: 1137313

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 3,
Q-gruppen 01-02-2017

"Skovly", 1948

Godkendelse af den 29. maj 2017
Annoncedato den 31. maj 2017

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning og lovgrundlag	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår	7
1.5. Offentlighed og høring	9
1.6. Klagevejledning	10
2. Generelle forhold	13
2.1. Meddelelsespligt	13
2.2. Gyldighed	13
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	13
3. Anlægsbeskrivelse	15
3.1. Lokalisering	15
3.1.1. Landskabelige forhold	15
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	16
3.3. Energi- og vandforbrug	17
3.4. Gener	17
3.4.1. Lugt	17
3.4.2. Støj	18
3.4.3. Lys	18
3.4.4. Fluer og skadedyr	18
3.4.5. Støv	19
3.4.6. Transport	19
3.5. Forurening	19
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	19
3.5.2. Husdyrgødning og foder	20
3.5.3. Affald	20
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	20
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	20
3.6. Ammoniaktab - generelt	21
3.7. Ammoniakupåvirkning af natur	21
3.7.1. Beskyttet natur	21
3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter	23
4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	25
<i>Bilag</i>	32

Datablad

Ansøger	Lemvigegnens Landboforening v. Helle Kalkrup Industrivej 53 7620 Lemvig hek@lemvig-landbo.dk for Niels Peder B. Øgendahl Bossenhøjvej 39 7660 Bækmarksbro Tlf.: 97 88 13 35/22 31 30 48 skovly@indbakke.dk
Husdyrbrugets adresse	Bossenhøjvej 39 7660 Bækmarksbro
Matrikelnummer	15a, Nr. Holmgård Hgd., Møborg
Virksomhedens art	Malkekvæg og frilandsgrise
Ejer og kontaktperson	Niels Peder B. Øgendahl Bossenhøjvej 39 7660 Bækmarksbro
CVR-nummer	64 44 16 16
CHR-nummer	58 324
P-nummer	1.002.208.890
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Foto: Sylvest Jensen Luftfoto; Det Kgl. Bibliotek, København http://www.kb.dk/danmarksetfraluftten

Læsevejledning og lovgrundlag

Denne tillægsgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommens anlæg beskrevet nærmere, godkendelsens vilkår begrundes og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrgodkendelsesloven eller Husdyrloven.

Der er ikke udarbejdet en godkendelse af bedriftens arealer, da der fra og med 2. marts 2017 ikke skal fastsættes arealvilkår i afgørelser efter Husdyrlovens §§ 10-12, jævnfør § 10, stk. 10 i *Forslag til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love* (L114, endeligt vedtaget af Folketinget den 23. februar 2017).

Miljøregulering af landbrugsarealer sker fremadrettet ved generelle regler i *Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., Husdyrgødningsbekendtgørelsen* og *Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække*.

*Tillægsgodkendelse
med vilkår*

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at der etableres en produktion af frilandsgrise på Skovly. Husdyrbruget består i dag af en malkekvægbesætning, som er under omlægning til økologisk drift, men som i øvrigt fortsætter uden ændringer i dyreholdet.

Det nuværende godkendte dyrehold på 105 malkekøer (12.000 kg EKM), 24 småkalve (0-6 mdr.), 82 kvieopdræt (6-27 mdr.) og 53 tyrekalve (40 - 60 kg), søges udvidet med en besætning af frilandsgrise på 170 søer (23 fravænnede grise/årsso, fravænningsvægt 15 kg), 300 smågrise (15-30 kg) og 20 slagtesvin (30-107 kg).

Malkekvægbesætningen er under omlægning til økologisk drift. Mælkeydelsen er derfor nedjusteret i ansøgt drift til 11.500 kg EKM/årsko.

Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 94 666 den 15. februar 2017.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Tillægsgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes ved tillægsgodkendelse efter Husdyrgodkendelseslovens § 11 stk. 3. Husdyrbruget er den 30. juli 2015 godkendt efter Husdyrgodkendelseslovens § 11.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 29. maj 2017.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ansøgers beskrivelse

Tillægget omfatter en udvidelse af dyreholdet med udegående søer i forhold til godkendelse fra 2015. Bedriften er under om-lægning til økologisk drift.

Udspretningsarealerne behandles ikke i ansøgningen, men gød-ning afsættes til husdyrbrugets udspretningsarealer.

Den gældende godkendelse består af 105 stk. malkekøer (12.000 kg EKM), 82 stk. kvier (6-27 mdr.), tung race og 24 småkalve (0-6 mdr.), 53 tyrekalve 40-60 kg svarende til 208,3 DE (2016-tal). Denne del ændres ikke, men udvidelsen består af 170 søer (23 fravænnede grise/årssø, fravænningsvægt 15 kg), 300 smågrise (15-30 kg) og 20 slagtesvin (30-107 kg). Produktionen af foregår på friland. Køernes ydelse forventes at falde til 11.500 kg EKM ved omlægning til økologi.

Der er ingen ændringer i opstaldningen af kvægholdet. Malke-køer er udegående 2 mdr. om året, kvier 4-6 mdr. er udegåen-de 4 mdr. og kvier 6-27 mdr. er udegående 5 mdr. heraf 1 må-ned udenfor udbringningsarealet.

Faresøerne opstaldes i enkelthytter i farefolden, og de drægtige søer opstaldes i fælleshytter med plads til 10-20 søer i drægtig-hedsfolden. Der indkøbes 3 flytbare hytter, hvor der er plads til smågrise fra 15-30 kg og slagtesvin (30-107 kg).

1.4. Vilkår

Tillægsgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overens-stemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljø-tekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommu-nens vurdering af ansøgningen, overholdes

- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Husdyrbruget skal ved ibrugtagningen af denne tillægsgodkendelse fortsat overholde vilkår i Lemvig Kommunes miljøgodkendelse af 30. juli 2015, med mindre andet fremgår af denne afgørelse eller af generel lovgivning.

Vilkår om dyreholdets størrelse i den oprindelige godkendelse (vilkår 2) erstattes af nyt vilkår i denne afgørelse. Vilkår knyttet til arealer (vilkår 12 og 13) er ikke længere relevante, som følge af reglerne i den nye husdyrregulering. Bilag 1 indeholder de fortsat gældende vilkår.

1. Produktionstilladelse

Der godkendes en årlig besætning på maksimalt

105 malkekøer (11.500 kg EKM)

24 småkalve (0-6 mdr.)

82 kvieopdræt (6-27 mdr.)

53 tyrekalve (40 - 60 kg)

og

170 frilandssøer med smågrise (fravænningsvægt 15 kg)

300 smågrise (15 - 30 kg)

20 slagtesvin (30 - 107 kg).

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

2. Tidsfrist

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at den er meddelt.

3. Folde til frilandsgrise

Folde til frilandsgrise skal etableres inden for de markerede arealer på bilag 2.

Folde må ikke etableres uden for de markerede arealer på bilag 2 uden forudgående anmeldelse til Lemvig Kommune.

4. Indretning og drift af folde

Husdyrbrugets hold af frilandssvin skal følge anbefalingerne i Landbrugets Byggeblad 95-03-02; *Vejledning vedrørende ind-*

retning og drift af udendørs sohold, revideret i 2014. Vejledningen er vedlagt i bilag 3.

5. Beskyttelse af boring 63.624

Der må ikke etableres fold til frilandssvin inden for 5 meter af markvandingsboring DGU 63.624, beliggende på Fold 8.

6. Beskyttelse af vandmiljøet

Der må ikke etableres folde til frilandssvin inden for 2 meter af kronekanten omkring vandhuller, åbne grøfter og vandløb, som ikke er omfattet af Vandløbslovens § 69.

1.5. Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer og interesseorganisationer orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Bossenhøjvej 13, 7660 Bækmarksbro
- Bossenhøjvej 21, 7660 Bækmarksbro
- Bossenhøjvej 29, 7660 Bækmarksbro
- Bossenhøjvej 33, 7660 Bækmarksbro
- Bossenhøjvej 35, 7660 Bækmarksbro
- Bossenhøjvej 49, 7660 Bækmarksbro
- Vilhelmsborgvej 113, 7660 Bækmarksbro

- Danmarks Naturfredningsforening,
jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringssvar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 31. maj 2017 samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om afgørelsen:

- Bossenhøjvej 39, 7660 Bækmarksbro
- Lemvigegnens Landboforening, hek@lemvig-landbo.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 11, stk. 3 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 256 af 21. marts 2017. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarekla-

genævnet i henhold til § 76 i Husdyrgodkendelsesloven af følgende;

- Ejeren af Bossenhøjvej 39, 7660 Bækmarksbro
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,*
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller*
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.*

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 11, stk. 3 har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fø-

devareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 28. juni 2017.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrgodkendelseslovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af dyrehold eller anlæg til husdyrproduktion, herunder opbevaringsanlæg skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 35 og 36.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune.

2.2. Gyldighed

Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter at den er meddelt.

Godkendelsen anses for udnyttet ved påbegyndt etablering af det søgte dyrehold.

Hvis godkendelsen, herunder produktionstilladelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

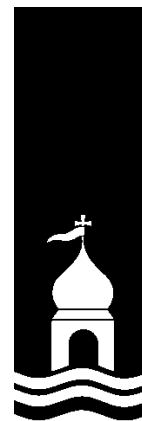
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Husdyrbrugets godkendelser efter Husdyrgodkendelsesloven skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af dette tillæg til miljøgodkendelse i 2025.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

Projektet er beskrevet i digitalt ansøgningskema 94 666 med bilag, indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

3.1. Lokalisering

Der sker ikke godkendelsespligtige ændringer i malkekvægbesætningen, og det eksisterende staldanlæg er ikke omfattet af afstandskrav i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8.

Afstandskravene i Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er rettet mod *anlæg til husdyrbrug, stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg*. Det fremgår særligt af § 6, stk. 3, at der skal fastsættes særlige afstandskrav for etablering af folde til frilandssvin.

Lemvig kommune vurderer heraf, at Husdyrgodkendelseslovens afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 ikke er gældende for produktion af frilandssvin.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3 stiller krav om, at for husdyrbrug på mere end 15 dyreenheder, som har folde til svin fra 35 kg, skal der være 100 meter fra folde til nabobeboelser. Dog må folde placeres på arealer med mere end 50 meter til naboskel.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 7, stk. 5 gør det muligt at fravige afstandskravet, hvis naboer skriftligt tillader dette og fremsender erklæring herom til kommunalbestyrelsen.

Lemvig Kommune vurderer, at de angivne foldarealer kan anvendes til frilandsgribe i det søgte omfang, uden risiko for væsentlige gener for omboende.

Der er lokaliseret en markvandingsboring (DGU 63.624) i fold 8. For at sikre boringen stilles der vilkår om, at der ikke må etableres fold til frilandssvin inden for 5 meter af boringen.

3.1.1. Landskabelige forhold

Det søgte projekt indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer af det eksisterende staldanlæg på Skovly.

Foldarealerne ligger ikke i område med særlige landskabelige eller geologiske interesser. En stor del af arealerne ligger i et udpeget kulturmiljø; Holmgård Mose:

Holmgård Mose tilhørte i 1600- og 1700-tallet hovedgården Nørre Holmgård, men bønderne i Møborg havde ret til at bjerge tørv dér. Tørvene blev brugt som brændsel, og fra Holmgård Mose kom så godt som hele brændselsforsyningen til Lemvig gennem flere hundrede år, indtil den i sidste halvdel af 1800-tallet efterhånden blev afløst af importeret kul og koks. Det sto-

re moseområde er i 1900-tallet blevet næsten uddrænet og delvis bebygget med ejendomme.

[kilde: www.lemvigmuseum.dk]

Hold af frilandssvin på de gamle tørvejorde i Holmgård Mose vurderes ikke at påvirke den kulturhistoriske fortælling i større grad, end den nuværende almindelige agerdrift og hold af græssende kvæg.

Der etableres folde, inden for hvilke der opsættes læskure, foder- og drikkebrug til dyrene. Læskure, foder- og drikkebrug er flytbare anlæg med begrænset omfang, og de vurderes ikke at udgøre en væsentlig landskabelig påvirkning.

Der foretages på den baggrund ikke en nærmere landskabsvurdering af projektet, da projektet herved vurderes ikke at påvirke landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Staldanlægget på Skovly er beskrevet i miljøgodkendelsen af 30. juli 2015.

Det søgte projekt indebærer, at de valgte virkemidler til ammoniakreduktion på selve staldanlægget videreføres uændret.

Produktion af frilandssvin skal etableres i overensstemmelse med Bekendtgørelse om hold af svin på friland, nr. 915 af 12. august 2014.

Landbrugets Byggeblad 95.03-02 indeholder anbefalinger for indretning og drift af udendørs sohold.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at anbefalingerne i byggebladet, eller seneste reviderede udgave heraf, følges. Byggebladet er vedlagt som bilag 3.

Herved vurderes den søgte frilandsproduktion at forløbe uden risiko for væsentlige miljøpåvirkninger af det omkringliggende miljø.

Der foreligger ikke vejledning fra Miljøstyrelsen om den bedste tilgængelige teknik (BAT) for frilandsproduktion. BAT knytter sig generelt til intensiv husdyrproduktion i staldanlæg. Frilandsproduktion adskiller sig herved grundlæggende fra den konventionelle produktionsform, som er omfattet af kravet om at anvende BAT.

Det er herefter Lemvig Kommunes vurdering, at den søgte frilandsproduktion ikke er underlagt Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for svineproduktion, og at det søgte ikke strider mod hensigten om at begrænse og forebygge forurening,

som ligger til grund for kravet om at anvende BAT i intensiv husdyrproduktion.

Egenkontrol

Miljøgodkendelsen fra 2015 indeholder egenkontrollvilkår, og der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Det vurderes ikke, at der er grundlag for at kræve yderligere egenkontrol ved den søgte etablering af frilandssvin.

3.3. Energi- og vandforbrug

Vand- og energiforbruget på ejendommen er beskrevet i ansøgningen:

Energiforbrug:

Der vil ikke være ændringer i forhold til miljøgodkendelse fra 2015, hvor der er godkendt et el-forbrug på ca. 85.000 kWh, da der kun er meget lille strømforbrug til udegående grise til el-hegnet. Det godkendte forbrug af dieselolie er på 17.000 l og forventes at stige til ca. 25.000 l, da udspretningsarealet er udvidet med ca. 52 ha. Dertil kommer transport af foder hver dag til foldene.

Vandforbrug:

Kvæg: Der vil ikke være ændringer i forhold til kvægproduktionen, hvor forbruget af vand vil være ca. 4.400 m³ drikkevand og 500 m³ til vaskevand m.m.

Svin: Vandforbruget til grisene vil være ca. 1.000 m³, som er drikkevand, drikkevandsspild og vaskevand til vask af hytter.

Godkendelsen fra 2015 indeholder beskrivelse af energi- og vandbesparende tiltag, og der er stillet vilkår om årlig registrering af vand- og energiforbrug.

Som følge af Lemvig Kommunes gældende vilkår om registrering og dokumentation af energi- og vandforbrug, vurderes det, at husdyrbruget i ansøgt drift som helhed lever op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgenafstande til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning.

For at gøre det muligt at beregne lugtbidrag fra frilandssvin, er foldarealerne indtegnet som staldanlæg i ansøgningen.

Ansøgningen overholder beregningsteknisk lugtgeneafstande med stor margen.

Lugtemissionsværdier for husdyr er dog fastsat for opstaldede dyr, ikke udegående dyr. Erfaringsmæssigt opleves der ikke lugtgener fra udegående dyr, andet end i den umiddelbare nærhed af folde og indhegninger.

Lemvig Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den søgte produktion af frilandssvin ikke vil medføre væsentlige lugtgener. Dette under forudsætning af, at afstandskrav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3 overholdes.

3.4.2. Støj

Det vurderes, at der ikke sker væsentlige ændringer i støjklager og støjbidrag fra husdyrbruget som følge af, at der etableres en produktion af frilandssvin på ejendommen.

Dyreholdet i sig selv forventes ikke at udgøre en væsentlig støjkilde. Støj fra maskiner i forbindelse med fodring og flytning af svin vurderes ikke at medføre støjbidrag, som ligger ud over, hvad der må forventes ved almindelig landbrugsdrift.

Det bemærkes, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Miljøgodkendelsen fra 2015 indeholder støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen. Dette støjvilkår er fortsat gældende.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjklager.

3.4.3. Lys

Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med det søgte projekt om at etablere en produktion af frilandssvin.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Miljøgodkendelsen fra 2015 indeholder vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr, jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Dette vilkår omfatter hele ejendommen, og produktionen af frilandssvin er også omfattet krav om effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse.

3.4.5. Støv

Projektet indebærer ikke nye aktiviteter, som forventes at medføre et væsentligt ændret støvbidrag til omgivelserne.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som Lemvig Kommune vurderer som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

Ansøger har beskrevet ændringer i antal og type transporter i ansøgningen:

Antallet af transporter vil ikke ændres væsentligt i forhold til godkendelsen fra 2015, og vil foregå ad de samme veje, som beskrevet i godkendelsen fra 2015. Husdyr til og fra husdyrbruget stiger, da der ca. hver tredje uge transporteres smågrise til videreopfodning. Dertil kommer også flere transporter af tilskudsfoder og transport af foder til foldene.

Det årlige antal transporter forventes at stige fra 638 til 689. Transporter som følge af hold af frilandssvin udgør dermed en forventet stigning på 51 transporter, hvor transporterne primært udgøres af dyr til viderefodning og afhentning af døde dyr.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Det vurderes, at antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget ikke afviger fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse. Ejendommens til- og frakørselsvej vurderes at være tilstrækkelig til det søgte projekt.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Der sker ikke ændringer i spildevandsmængder, herunder afledte mængder regnvand som følge af det søgte projekt, da der ikke opføres nye bygninger, eller foretages driftsændringer, som medfører en forøget mængde spildevand.

Lemvig Kommune vurderer, at den eksisterende håndtering af spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Udvidelsen med hold af frilandssvin ændrer ikke i husdyrbrugets produktion af husdyrgødning til opbevaring, da dyreholdet er udegående.

Miljøgodkendelsen fra 2015 indeholder vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal råde over mindst 7 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen. Det vurderes, at dette vilkår sikrer, at der er tilstrækkelig kapacitet til at husdyrgødningen kan anvendes så langt hen på foråret, at afgrøderne er i vækst.

Det vurderes, at der ikke er behov for særlige vilkår til opbevaring eller håndtering af husdyrgødning og foder. Opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning og ensilage er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vilkår 6 og 10 i miljøgodkendelsen fra 2015 stiller krav om effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse og om at oplag ikke må indebære risiko for forurening af vandmiljøet. Der vurderes herefter ikke at være grundlag for at stille skærpende vilkår til husdyrbruget.

3.5.3. Affald

Godkendelsen fra 2015 indeholder vilkår om affaldshåndtering. Dette vilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion og omfatter herved også affald fra den søgte udvidelse.

Der forventes ikke væsentlige ændringer i typer af affald fra ejendommen som følge af udvidelsen.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved det almindelige miljøtilsyn.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild er der i godkendelsen fra 2015 stillet vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Husdyrbruget har en beredskabsplan og kravet om beredskabsplan er fastholdt i miljøgodkendelsen fra 2015.

Godkendelsen fra 2015 indeholder desuden vilkår om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved miljøgodkendelse i 2015 er der udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen som beskriver procedurer ved væsentlige driftsuheld.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrlovbekendtgørelsens generelle ammoniakreduktionskrav er 30 %.

Udegående dyr er dog undtaget for kravet, og udvidelsen med frilandssvin er derfor ikke omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

De lokale naturområder og ammoniakberegningsskemaer ses på oversigtskort i bilag 4.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger cirka 2,6 km syd for det nærmeste Kategori 1-natur, som er et hedeområde i Klosterhede Plantage. Den nærmeste fold, Fold 1, ligger cirka 1,2 km fra dette hedeområde.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år. Lemvig Kommune har herved konstateret, at der ikke ligger husdyrbrug i nærheden af heden, som udløser skærpet ammoniakdepositionskrav, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det fremgår af ansøgningen, at der totalt deponeres 0,0 kg N/ha/år på naturarealet fra husdyrbruget i ansøgt drift.

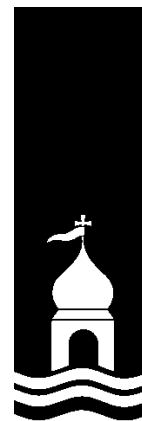
Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 1,1 km NV for en større, sammenhængende hede, der er udpeget § 3-natur og Kategori 2-natur. Den nærmeste fold er Fold 8, som ligger cirka 700 m fra heden.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Totaldepositionen på dette naturområde er i ansøgningen beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Selve staldanlægget ligger cirka 140 meter nord for nærmeste moseområde på cirka 0,3 ha, udpeget som § 3-areal og kategori 3-natur.

Der ligger desuden et sammenhængende naturområde på 21 ha cirka 300 meter nord for staldanlægget. Cirka 2,5 ha af området er udpeget hede, de resterende arealer er udpeget mose.

Totaldepositionen til de tre naturtyper er i ansøgningskema 94 666 beregnet til maksimalt 0,4 kg N/ha/år.

Totaldepositionen af ammoniak i beregningspunkter på grænsen mellem foldarealer og beskyttet natur, hvor foldarealet ligger i god afstand af staldanlægget, overstiger ikke 0,1 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Der ligger ikke øvrige naturområder omkring staldanlægget eller foldarealerne, som i højere grad end de oven for beskrevne naturområder, påvirkes af projektet. Foldarealerne grænser op til flere vandhuller, grøfter og vandløb.

Dele af Holmgård Mosegrøft og alle vandhuller større end 100 m² er omfattet af 2 meter bræmmekrav, jævnfør Vandløbslovens § 69. Der er forbud mod at hegne inden for 2 meter bræmmen.

For at forebygge risiko for afstrømning af afsat husdyrgødning til vandmiljøet stilles der vilkår om, at hegn skal placeres i en afstand af minimum 2 meter fra alle vandhuller, åbne grøfter og vandløb, som ikke er omfattet af krav om 2 meter bræmme jævnfør Vandløbslovens § 69.

Lemvig Kommunes vurdering

Beregningspunkter er indsat af ansøger i det digitale ansøgningssystem. Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt. Ammoniakdepositionen fra hold af frilandssvin vurderes heraf ikke at udgøre en risiko for tilstandsændringer af den omkringliggende beskyttede natur.

Ved at stille vilkår om, at der ikke må hegnes inden for 2 meter af de vandhuller, grøfter og vandløb, som ikke er omfattet af Vandløbslovens § 69 vurderes det, at der ikke er risiko for afstrømning af afsat husdyrgødning fra folde til vandmiljøet.

3.7.2. Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

Staldanlægget ligger cirka 2,7 km syd for det nærmeste Natura 2000-område 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage.

Nærmeste foldareal ligger cirka 1,2 km fra Natura 2000-område 224.

Natura 2000-område 224 udgør et samlet areal på 563 ha og består af Habitatområde 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 224 er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne

bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og er afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for bilag IV-arter, idet totaldepositionen fra anlægget på det nærmeste naturområde i Habitatområde 224 er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Som følge af afstanden fra anlægget til habitatområdet vurderes det søgte ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområdet.

Lemvig Kommunes vurdering

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for eventuelle bilag IV-arter på naturområder omkring ejendommen.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 224 eller andre Natura 2000-områder.

4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

De nærmeste større, sammenhængende naturområder er heder og moser i Holmgård Mose, som ligger cirka 300 meter nord og syd for staldanlægget, og som grænser op til Fold 4, 7 og 8.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, sydflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Odder, birkemus og damflagermus er optaget på rødlisten fra 2010 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus:

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterererne – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hunflagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Art	Tidspunkt	Hule træer o. lign.	Bygninger o. lign.	Under jorden fx miner, gruber mv.
	Vinter	XX	-	-
Damflagermus	Sommer	X	XX	-
	Vinter	-	-	XX
	Vinter	XX	XX	-
Sydflagermus	Sommer	-	XX	-
	Vinter	-	XX	-
	Vinter	XX	X	-
Vandflagermus	Sommer	XX	-	-
	Vinter	X	-	XX

X: anvendt type opholdssted

XX: meget anvendt

-: anvendes sjældent eller slet ikke

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Damflagermus: Sommerkvarterer i bygninger. Vinterkvarterer i bl.a. kældre.

Sydflagermus: Holder til i huse både sommer og vinter.

Vandflagermus: Sommerkvarterer i træer, under stenbroer, sjældent i huse. Vinterkvarterer i kældre, gruber.

Der er potentielt leve- og opholds- og fødesøgningsområde for flagermus i og omkring Sækken, skovområdet som udbreder sig øst for staldanlægget og omkring Fold 8.

Birkemus:

Birkemusens særlige kendetegn er den lange sorte rygstribe, der går fra øjnene og ned til haleroden. Fra snudespids til hale-rod måler birkemusen 5-8 cm, mens halen kan være op til 11 centimeter lang. Den vejer 5-15 gram.

Det vestligste Limfjordsområde er et af de to steder i Danmark hvor Birkemusen lever. Birkemusen kravler rundt i vegetationen når den søger føde om natten, og er den eneste danske gnaver, som hører til familien af "hoppemus". Birkemusen er formentlig også Danmarks sjældneste og mest truede pattedyr. Samtidig er den blandt de arter, som man kender mindst til.

Birkemusen findes i forskellige habitater sommer og vinter. Krav til vinterbiotop kunne være tørre, beskyttede områder i skov på veldrænet jord eller på stejle skrænter. Krav til sommerbiotop kunne være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Dens føde består især af insekter, larver, regnorme og edderkopper.

Ungerne fødes i juni-august. I oktober-maj sover birkemusen vintersøvn i en rede den laver af græs og mos.

Birkemusen har gode potentielle leve- opholds- og fødesøgningsområder i mose-, og hedeområderne i Holmgård Mose.

Odder:

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let afladede hale.

Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under træødder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelser og vejanlæg der krydser et vandløb. Slåning og oprensning af vandløb, kan have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

Odderen kan søge føde opstrøms i Dride Å. Der er dog ikke sandsynligt at vandføringen i Holmgård Mosegrøft og Holmbæk, som gennemløber Fold 6 er tilstrækkelig til at odderen søger føde her.

Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielle leve-, opholds- og fødesøgningsområde i søer og vandhuller nær bedriftens udbringningsarealer.

Strandtudse:

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang. Den tåler en vis saltholdighed i vandet og yngler gerne på brakvand på strandenge og enge med lavvandede søer. Yngleaktiviteten er på sit højeste omkring 1. maj. Dens vigtigste yngle vandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørre på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens

§ 3. Der er flere vandhuller ved foldarealerne, som er potentielle yngle- og rasteområder for strandtudsen.

Markfirben:

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang.

Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Den kan dog også forekomme på ekstensive landbrugsarealer. Den lever primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller.

Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variationen i landskabet gør det muligt for dyret hurtigt at skifte mellem varme og kølige steder, og dermed regulere sin kropstemperatur.

Markfirbenet går i hi i september (ungerne i november). Hanterne kommer frem af hi i midten af april og hunterne i midten af maj, og parringstiden er straks i gang. Hunnen lægger æg i midten af juni. Der lægges 6-12 æg der graves 5-10 cm ned et sted hvor solen kan skinne ned. Æggene klækkes i august-september, medmindre det er en kold sommer.

I den aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. Markfirbenet er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år, hvilket kan skyldes, at dens levesteder gror til.

Markfirbenet har potentielle levesteder på hedeområderne og digerne i Holmgård Mose.

Stor vandsalamander:

Den store vandsalamander er en padde med lang krop og lang hale. Den bliver 10-16 cm lang. De voksne dyr har mørkegrå eller sort ryg og har mange små, hvide vorter på kroppens sider. Bugen er svovlgul med sorte pletter. Hannen kendes i yngletiden på en høj rygkam med et savtakket omrids.

Den foretrækker næringsfattige, solbeskinnede vandhuller. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m², men de findes også i søer, der kan være over 1 hektar store. Den kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker, især dem, hvor kvæget vandes. Salamanderen yngler sjældent, hvis der er fisk eller hvis der opdrættes ænder i vandhullet.

I vandhullerne parrer salamanderne sig og opholder sig frem til slutningen af sommeren. I sensommeren forlader de voksne individer vandhullerne, indtil de i oktober opsøger et overvintningssted. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge, men findes også i kældre, udhuse og lignende. Den skjuler sig ofte i dagtimerne og kommer først frem om natten, hvor den går på jagt. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km. Rastestederne er oftest knyttet til skov og til menneskeboliger.

Trusler mod Stor vandsalamander: Næringsstofforurening af ynglevandhuller, udsætning af fisk og ænder i vandhullerne, opfyldning og dræning af ikke-beskyttede vandhuller, fjernelse af vegetation nær vandhullerne, som arten bruger udenfor yngletiden (f.eks. småskove) eller opdyrkning af vandhulsnære arealer.

Vandhullerne ved foldarealerne er potentielle yngle- og rasteområder for Stor Vandsalamander.

Andre dyre- og plantearter

Bæveren er aktiv i Flynder Å-systemet, herunder Dride Å og dens tilløb. Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med andre forekomster af planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets staldanlæg eller udbringningsarealer.

Lemvig Kommunes vurdering

Hold af frilandssvin på de søgte foldarealer vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger, andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus.

Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Frilandssvinene skal være på almindelige omdriftsarealer; tør og drænet jord, som ikke opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

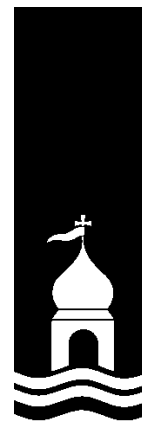
Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplittning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Der inddrages ikke arealer, der tidligere har været vådområde, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.

Bilag

Bilag 1

3. Udegående dyr

Alle malkekøer i kostaldens sengestald med spalter skal være udegående i minimum 2 måneder om året inden for bedriftens udbringningsareal.

Al kvieopdræt (6-27 mdr.) skal være udegående i 1 måned uden for bedriftens udbringningsareal og 4 måneder inden for bedriftens udbringningsareal.

4. Ny kalvestald

Den nye kalvestald skal placeres som angivet på bilag 1.

Staldens grundareal må udgøre 526 m².

Stalden skal indrettes med fast gulv med afløb, og anvendes som dybstrøelsesstald til småkalve.

5. Mindst 25 % græsmarksafgrøder i totalration

Mindst 25 % af den totale foderration på husdyrbruget, målt i FE skal udgøres af græsmarksafgrøder.

6. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

7. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-geanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-geanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsopløget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring opløget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

8. Beredskabsplan

Ejendommens beredskabsplan skal opbevares på ejendommen og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

9. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

10. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, således at der ikke opstår risiko for forurening af vandløb via drænafløb.

11. Opbevaringskapacitet af husdyrgødning m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 7 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand, flydende husdyrgødning, m.v.

14. Egenkontrol – spalteskraber i kostald

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at spalteskraber i kostald er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

15. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Gødningsregnskaber.

Næringsstoffer: Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om samlede anvendte fodermængder, herunder andelen af græsmarksafgrøder i totalrationen, opgjort i Foderenheder (FE).

Ressourcer: Årlige opgørelser af ejendommens samlede vand- og energiforbrug.

Dyrehold: Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.

16. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal opsamlingsstanke, lagertanke, olietanke og lignende tømmes.

Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- og tankanlæg, samt tekniske installationer og anlæg.

Bilag 2

Bilag 3

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Love og vedtægter

Love og vedtægter vedr. miljø

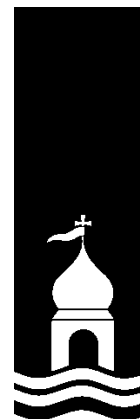
Vejledning vedrørende indretning og drift af udendørs sohold

Arkiv nr. 95.03-02

Udgivet Januar 1993

Revideret Dec. 2014

Side 1 af 6

Indretning og drift af udendørs sohold

Formål

Formålet med byggebladet er at sikre, at udendørs sohold kan praktiseres med en acceptabel miljøpåvirkning.

Udendørs sohold adskiller sig fra traditionelt indendørs sohold ved, at dyrene fodres på marken, og gødning og urin afsættes på arealet over hele året. Dermed fraviges de generelle krav om opsamling af gødning og urin i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Dette byggeblad beskriver reglerne for dyretæthed, placering af hytter, sølehuller og foderpladser samt sædskifte og dyrkningspraksis i markdriften. Byggebladet beskriver også en række anbefalinger til brug for opfyldelse af krav i Byggebladet.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Sejersøvej 42 • 8700 Skjern • Tlf. 0745 2000 • www.vcl.dk

Godkendelse	<p>Byggebladet er godkendt af Miljøstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 853 af 30. juni 2014, § 39.</p> <p>Giver et udendørs sohold anledning til ikke uvæsentlige gener og forurening, kan kommunalbestyrelsen meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger inden en bestemt frist, jævnfør § 42 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 eller bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26. juni 2010.</p>
Lokalisering og landzonetilladelser	<p>Ved placering af hytter, foderpladser og foderautomater i et udendørs sohold, skal afstandskrav, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., § 4, 6 og 7, overholdes.</p> <p>Såfremt en del af foldene ligger inden for afstandskravene, skal der søges om dispensation hos kommunalbestyrelsen.</p> <p>Eventuelle lugt- og støjgener i forbindelse med udendørs sohold er primært knyttet til foderpladser og foderautomater. Derfor anbefales det, at foderpladser og foderautomater arrangeres således, at de er placeret med størst mulig afstand til nabobeboelser, byzoner mv.</p> <p>Foldene skal dog under alle omstændigheder overholde de særlige krav, som er fastsat i § 7 stk. 3 vedrørende folde til svin, hvor der er mere end 15 DE på husdyrbruget, og som har folde til svin fra 35 kilo, og hvor der i folden er plads til mere end 15 svin. Disse skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, skal der mindst være en afstand på 100 meter mellem nabobeboelsen og folden.</p> <p>For husdyrbrug på 15 dyreenheder eller derunder gælder planlovens landzonebestemmelser vedr. bl.a. beliggenhed og udformning af ny bebyggelse. Opføres bygninger uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal kræves en landzonetilladelse.</p> <p>Planlovens regler for landzonetilladelse for husdyrbrug, der overstiger 15 dyreenheder, er skrevet ind i husdyrgodkendelseslovens regler for tilladelse og godkendelse af husdyrbrug.</p>
Husdyrtilladelse/-godkendelse eller anmeldelse	<p>Etablering, udvidelse eller ændring af udendørs sohold kræver tilladelse eller godkendelse i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis husdyrbrugets samlede husdyrhold således vil overstige 15 dyreenheder. I tilladelsen eller godkendelsen kan myndigheden stille krav om, at hytterne opstilles inden for givne arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt. Ændring af ikke autoriseret økologisk produktion af søer, smågrise eller slagtesvin til økologisk produktion af søer, smågrise eller slagtesvin inklusiv de nødvendige ændringer af staldanlæg kan dog finde sted efter anmeldelse til kommunalbestyrelsen i medfør af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, såfremt kravene heri kan overholdes.</p>
Harmoniareal	<p>Arealet til udendørs sohold skal være en del af ejendommens harmoniareal, og såvel arealer anvendt til udendørs sohold som dyreenhederne medregnes ved opgørelsen af antallet af dyreenheder pr. ha for bedriften som helhed.</p> <p>Betingelsen for at indregne arealer, som anvendes til udendørs sohold er, at græsset på de pågældende arealer indgår i fastsættelsen af dyrenes foderbehov.</p> <p>Harmonikravet jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 31 opgøres på bedriftsniveau og adskiller sig hermed fra kravet om dyretæthed i foldene, jævnfør nedenstående.</p>

Afstømning Arealer til udendørs sohold skal være af en sådan beskaffenhed, at der ikke er fare for, at den afsatte gødning og urin strømmer til søer eller vandløb ved tøbrud eller regnskyl (frossen jord).

Dyretæthed Udgangspunktet for fastsættelse af arealstørrelsen er et harmonikrav på 1,4 dyreenhed (DE) pr. ha pr. planperiode (1/8 - 31/7). På arealer, der anvendes til udendørs sohold, skal dyretætheden vurderes som et gennemsnit af to planperioder. Driften skal tilrettelægges, så der på samme areal er sohold i perioder på højst 12 måneder afbrudt af perioder på mindst 12 måneder med dyrkning af afgrøder med et væsentligt kvælstofbehov. Den maksimale dyretæthed vurderet på baggrund af to planperioder fremgår af tabel 1.

Undtagelsesvis kan et areal benyttes til sohold maksimalt to år i træk. Ved denne driftsform gælder arealkravet på maksimalt 1,4 DE pr. ha. Det forudsættes herved, at der høstes græs til hø eller ensilage, som fjernes fra arealet.

Forudsætninger for beregning af areal Grundlag for arealberegningen er de omregningsfaktorer til dyreenheder, der gælder fra august 2014:

1 DE = 4,4 årssøer med grise til fravæning ved 4 uger / 7,2 kg
 1 DE = 208 smågrise opdrættet fra 7,2 kg til 32 kg
 1 DE = 39 slagtesvin opdrættet fra 32 kg til 107 kg

Korrektion ved afvigende vægtintervaller:

- indtil 40 kg: 1 dyreenhed = 5.167 kg tilvækst
- 40 til 87 kg: 1 dyreenhed = 3.088 kg tilvækst
- Fra vægt over 87 kg: 1 dyreenhed = 2.254 kg tilvækst

Areal til søer på friland Ved fravænningsalder senere end 4 uger øges antal dyreenheder pr. årssø (DE/årssø) med den "mængde" dyreenheder, som pattegrisenes tilvækst udgør.

Ved senere fravæning øges søernes opholdstid og foderforbrug i farefoldene, mens antallet af grise pr. årssø reduceres.

Det medfører tilsammen, at senere fravæning ændrer fordelingen mellem areal til farefold og areal til øvrige folde

Der regnes med, at de drægtige søer indsættes i farefolde 1 uge før forventet faring, og at hvert kuld er på 11,5 pattegrise ved fravæning.

Forudsætninger og beregnede nøgletal er vist i følgende tabel:

Maksimal dyretæthed ved 2,8 DE/ha med sohold maks. et ud af to, eller flere år

Tabel 1

Fravæning	Kuld/Årso stk.	DE/årso inkl. pattegrise	Max.*Års-søer/ha stk.	Andel af sofoder i farefold, pct.	Min. areal m ² /årso	Heraf til farefolde	
4 Uger	7,2 Vægt	2,3	0,2273	12,32	34	812	276
5	9	2,2	0,2361	11,86	39	843	329
6	12	2,1	0,2497	11,21	44	892	392
7	15	2,0	0,2620	10,69	48	936	449
8	18	1,9	0,2729	10,26	51	975	497

*Niveau i max. 12 mdr. hvorefter der skal være mindst 12 mdr. med dyrkning af afgrøder med et væsentligt kvælstofbehov

Areal til smågrise og slagtesvin Til beregning af arealbehovet anvendes følgende faktorer ved 1,4 DE pr ha:

Vægtgruppe	Tilvækst, kg/DE	Arealbehov, m ² /kg tilvækst
Indtil 40 kg	5.167	1,38 *
40 – 87 kg	3.088	2,31
Over 87 kg	2.254	3,17

*10.000 m² pr ha / 1,4 DE pr ha / 5167 kg tilvækst pr DE = 1,38m² pr kg tilvækst

Dobbelt belægning med smågrise og slagtesvin

Dyretætheden kan fordobles i perioden fra 1. maj til 15. september, hvis arealet indrettes til holddrift, så der kun opdrættes ét hold smågrise (ca. 56 dage til opdræt fra 7,3 til 32 kg) eller slagtesvin (ca. 100 dage til opdræt fra 32 til 107 kg). Umiddelbart herefter skal arealet tilsås med en kvælstofforbrugende afgrøde. Der kan tidligst udsættes husdyr på arealet, når arealet har været uden svin i en hel vækstsæson (mindst 12 mdr.).

Eksempel, sobesætning

En besætning på 100 årssøer, fravæning ved 5 uger. Søerne holdes i farefold i 6 uger pr. faring

Samlet arealkrav:	100 årssøer/11,86 årssøer/ha	= 8,43 ha
Heraf farefolde:	39 pct. af 8,43 ha	= 3,29 ha
Heraf drægtighedsfolde:	8,43 ha – 3,29 ha	=5,14 ha *)
Farefolde		
Antal kuld pr. år:	100 årssøer x 2,2 kuld/årsso	= 220 kuld
Antal kuld pr. uge:	220 kuld x 6 uger/kuld) / 52,14 uger =	= 25,3 kuld
Areal pr. farefold	3,29 ha / 25,3 kuld	= 1.300 m ²
Drægtighedsfolde		
Antal drægtige søer	100 årssøer - 25,3 diegivende	= 74,7 søer
Areal pr drægtighedsfold	5,14 ha / 74,7 søer	= 688 m ²

*) Hvis søerne holdes på stald for løbning, kan arealet til drægtighedsfolde reduceres med 1/16 for hver uge, opholdet i drægtighedsfoldene afkortes

Eksempel, indendørs løbning

Søerne holdes på stald i 4 uger i forbindelse med løbning.

Areal til drægtighedsfolde		= 5,14 ha
Reduktion for periode i stald	(1/16 x 4 uger) x 5,14 ha	= 1,29 ha
Reduceret areal	5,25 ha - 1,31 ha	= 3,85 ha

Eksempel, smågrise og slagtesvin

1 stk. smågris, 7,2-32 kg	24,8 kg tilvækst x 1,38 m ² /kg tilvækst	= 34,2 m ²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 17,1 m ²
1 stk. slagtesvin, 32-107 kg	8,0 kg tilvækst x 1,38 m ² /kg tilvækst	= 11,0 m ²
	47,0 kg tilvækst x 2,31 m ² /kg tilvækst	= 108,6 m ²
	20,0 kg tilvækst x 3,17 m ² /kg tilvækst	= 63,44 m ²
	75,0 kg tilvækst i alt	= 183,0 m ²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 91,5 m ²

Beregning af foldarealer

Beregning af foldarealer kan foretages med et excel regneark, som kan findes på hjemmesiden: www.vfi.dk. Gå til LandbrugsInfo → økologi → Svin →

Areal til smågrise og slagtesvin

Til beregning af arealbehovet anvendes følgende faktorer ved 1,4 DE pr ha:

Vægtgruppe	Tilvækst, kg/DE	Arealbehov, m ² /kg tilvækst
Indtil 40 kg	5.167	1,38 *
40 – 87 kg	3.088	2,31
Over 87 kg	2.254	3,17

*10.000 m² pr ha / 1,4 DE pr ha / 5167 kg tilvækst pr DE = 1,38m² pr kg tilvækst

Dobbelt belægning med smågrise og slagtesvin

Dyretætheden kan fordobles i perioden fra 1. maj til 15. september, hvis arealet indrettes til holddrift, så der kun opdrættes ét hold smågrise (ca. 56 dage til opdræt fra 7,3 til 32 kg) eller slagtesvin (ca. 100 dage til opdræt fra 32 til 107 kg). Umiddelbart herefter skal arealet tilsås med en kvælstofforbrugende afgrøde. Der kan tidligst udsættes husdyr på arealet, når arealet har været uden svin i en hel vækstsæson (mindst 12 mdr.).

Eksempel, sobesætning

En besætning på 100 årssøer, fravæning ved 5 uger. Søerne holdes i farefold i 6 uger pr. faring

Samlet arealkrav:	100 årssøer/11,86 årssøer/ha	= 8,43 ha
Heraf farefolde:	39 pct. af 8,43 ha	= 3,29 ha
Heraf drægtighedsfolde:	8,43 ha – 3,29 ha	= 5,14 ha *)
Farefolde		
Antal kuld pr. år:	100 årssøer x 2,2 kuld/årssø	= 220 kuld
Antal kuld pr. uge:	220 kuld x 6 uger/kuld) / 52,14 uger =	= 25,3 kuld
Areal pr. farefold	3,29 ha / 25,3 kuld	= 1.300 m ²
Drægtighedsfolde		
Antal drægtige søer	100 årssøer - 25,3 diegivende	= 74,7 søer
Areal pr drægtighedsfold	5,14 ha / 74,7 søer	= 688 m ²

*) Hvis søerne holdes på stald for løbning, kan arealet til drægtighedsfolde reduceres med 1/16 for hver uge, opholdet i drægtighedsfoldene afkortes

Eksempel, indendørs løbning

Søerne holdes på stald i 4 uger i forbindelse med løbning.

Areal til drægtighedsfolde		= 5,14 ha
Reduktion for periode i stald	(1/16 x 4 uger) x 5,14 ha	= 1,29 ha
Reduceret areal	5,25 ha - 1,31 ha	= 3,85 ha

Eksempel, smågrise og slagtesvin

1 stk. smågris, 7,2-32 kg	24,8 kg tilvækst x 1,38 m ² /kg tilvækst	= 34,2 m ²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 17,1 m ²
1 stk. slagtesvin, 32-107 kg	8,0 kg tilvækst x 1,38 m ² /kg tilvækst	= 11,0 m ²
	47,0 kg tilvækst x 2,31 m ² /kg tilvækst	= 108,6 m ²
	20,0 kg tilvækst x 3,17 m ² /kg tilvækst	= 63,44 m ²
	75,0 kg tilvækst i alt	= 183,0 m ²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 91,5 m ²

Beregning af foldarealer

Beregning af foldarealer kan foretages med et excel regneark, som kan findes på hjemmesiden: www.vfl.dk. Gå til LandbrugsInfo → økologi → Svin →

	Svinehåndbog, under Arealkrav og miljø: Beregning af areal og foldstørrelser til svin på friland.
Flytning af hytter og foderpladser	<p>For at sikre et ensartet græsdække og en jævn fordeling af husdyrgødningen skal foderpladser/foderautomater samt hytter flyttes mindst én gang hver anden måned. Der skal foreligge en skitse (årsplan) for flytningen af foderpladser og hytter, som kan forevises i forbindelse med landbrugstilsyn. I farefolde skal både hytter og foderpladser/foderautomater flyttes efter hver fravæning.</p> <p>I perioder med store nedbørsmængder, kan det være nødvendigt at flytte foderpladser/foderautomater og hytter oftere. Flytningen skal foretages systematisk således, at gødningen fordeles jævnt på hele arealet.</p>
Fodring	<p>For at begrænse udledningen af næringsstoffer mest muligt anbefales det, at foderblandningernes energi- og næringsindhold tilpasses søernes behov. Normalt vil det være passende at anvende én foderblanding til de diegivende søer og én blanding til de drægtige søer. Forsøg har vist, at drægtige søer kan optage betydelige mængder græs (op til en FE pr. dag). Derfor anbefales det, at fodertildelingen reduceres i perioder med meget græs i foldene. I perioder, hvor græsset ikke gror på grund af klimatiske forhold, anbefales det at fodre de drægtige søer med supplerende grovfoder for at skåne græsdækket.</p>
Vanding	Søerne forsynes med drikkevand, enten automatisk via rørsystemer og drikkebrug med lukkeventil eller via tankvogn, som køres ud i foldene med traktor.
Sølehuller	Søerne skal have adgang til sølehuller, hvor de kan regulere deres kropstemperatur og beskytte sig mod solskoldning. Hvis søerne har adgang til et areal, hvor der både er skygge og effektiv luftudskiftning i døgnets varmeste timer og, hvor der er plads til, at alle søer kan ligge ned samtidig, kan sølehullet erstattes af adgang til andre temperaturregulerende foranstaltninger i form af overbrusningsanlæg eller lignende. Jævnfør bekendtgørelse af lov om udendørs hold af svin, nr. 874 af 29. juni 2013 med senere ændringer, § 10.
Krav til græsbevoksning	Arealer til udendørs sohold skal være dækket af en effektiv græsbevoksning. Undtaget herfra er mindre arealer omkring sølehuller.
Etablering af græsbevoksning	<p>En effektiv græsbevoksning sikres ved, at græsset er veletableret, når grisene lukkes ind på det. Når græsset etableres ved udlæg i korn om foråret, lukkes grisene først ind på udlægsgræsset det følgende forår. Udlægget skal bestå af slidstærke kulturgræsser som miniturf, engsvingel (kan med fordel afpudses) og/eller rødsvingel. Det kan eventuel suppleres med almindelig rajrgræs, der er højtydende, men ikke slidstærk og/eller med hvidkløver. Hvidkløverens udløbere kan lukke huller i græstæppet. Alternativt kan frøgræsmarker efter frøhøst, græs efter brak eller andre græsmarker anvendes.</p> <p>Videncentret for Landbrug, Planteproduktion anbefaler følgende frøblandinger til udlæg:</p> <p>Til farefolde: 30 pct. diploid, sildig rajrgræs, 60 pct. rødsvingel, 10 pct. hvidkløver, mindrebladet.</p> <p>Til løbe-/drægtigfolde: 50 pct. diploid, sildig rajrgræs, 15 pct. tetraploid, sildig rajrgræs, 25 pct. rødsvingel, 10 pct. hvidkløver, mindrebladet. Blandingsforholdet er angivet i kg frø, der indgår i blandingen.</p>
Vedligeholdelse af græsdækket	For at forhindre at græsdækket oprødes og ødelægges, skal der enten anvendes næseringe til søerne, foretages hyppige flytninger af folden eller anvendes et

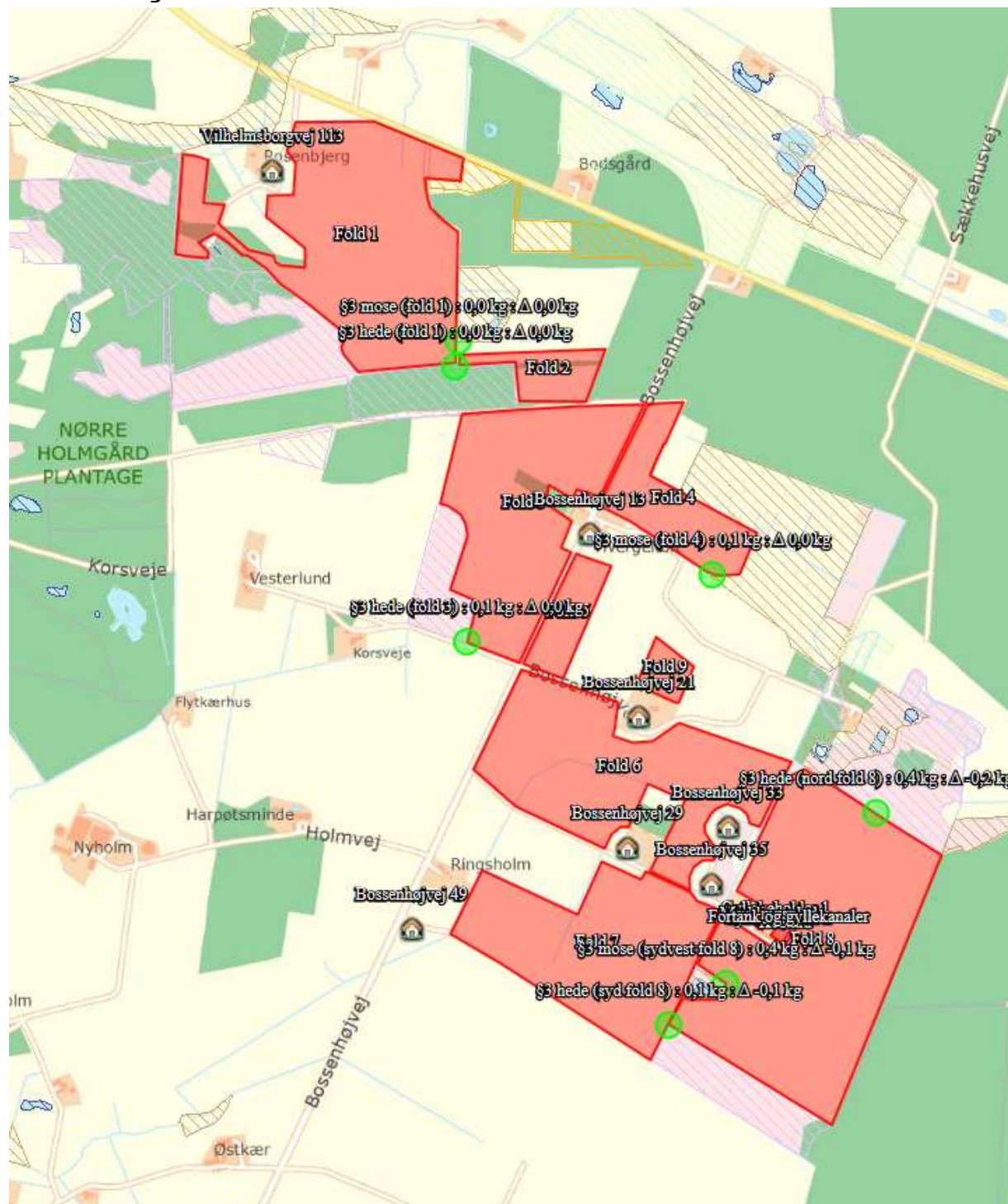

	<p>betydeligt større areal til soholdet end det beregnede minimumsareal i tabel 1. Såfremt kommunen ved tilsyn konstaterer, at hyppige flytninger af folden eller større arealer ikke har været tilstrækkeligt til at sikre en effektiv græsbevoksning, kan kommunen indskærpe, at næseringe skal anvendes.</p>
Efterfølgende afgrøde	<p>Græsarealer med udendørs sohold skal pløjes eller omlægges om foråret. Der skal etableres en kvælstofforbrugende afgrøde, og det følgende efterår skal jorden være bevokset med en afgrøde med stor kvælstofoptagelse (vårbyg eller havre med græsudlæg, græs, korsblomstrede afgrøder, roer). Arealet må ikke gødskes med husdyrgødning eller anden organisk gødning i året efter, arealet har været anvendt til sohold eller smågrise/slagtesvin, ligesom arealet ikke må benyttes til afgræsning i den følgende planperiode.</p>
Eftervirkning	<p>Hvis der holdes svin på friland på et areal hvert andet år, sås normalt vårbyg eller havre med udlæg af det græs, hvor grisene skal gå det følgende år. Kvælstoftilførslen til afgrøden afpasses efter den kvælstofmængde grisene har afsat i husdyrgødning i løbet af vinteren. Under normale forhold kan der forventes en eftervirkning af den afsatte gødning, svarende til 80 kg kvælstof pr. ha.</p>
Normer for kvælstoftilførsel	<p>Normerne for kvælstoftilførsel er reguleret i NaturErhvervstyrelsens til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af gødning.</p>
Hegning	<p>For hegning gælder Fødevareministeriets til enhver tid gældende bekendtgørelse om hold af svin på friland.</p>
Revision	<p>Byggebladet kan tilbagekaldes på et vilkårligt tidspunkt. Tilbagekaldelse sker ved at Byggebladet annulleres, og dette meddeles kommuner og landbrugets konsulenttjeneste.</p> <p>Såfremt et Byggeblad annulleres, skal anlæg, der er etableret under hensyn til dette, inden for en i tilbagekaldelsesskrivelsen nærmere fastsat tidsfrist indrettes i overensstemmelse med de regler, der erstatter Byggebladet.</p>

Bilag 4

Kortudsnit fra ansøgningskema 94 666 med beregningspunkter for ammoniakdeposition.

